

PARÆNESIS
P. JODOCI KEDD,
SOCIETATIS JESU,

*Ad Dominos Academicos Lutheranae opi-
nionis.*

Xistimo vobis, Domini Academici, incogni-
tum esse non posse, plus quam viginti Lutheranae opi-
nionis verbi ministros, ipsaq; vniuersitates & professo-
res frustra conatos ad duodecim mea postulata respon-
dere, sensu nunc eodem mox verò diverso, videlicet :

Hulfemannus Lipsiæ.

Micrelius Stetini.

Titius Helmstedij.

Melchior Nicolai Stutgard.

Sionatus Angustæ.

Heuglin Præsb:

Langius Oedenb:

Waldtschmidt Francos:

Gunderfeldt Nordtl.

Pomarius Wittenb:

Reinboth Sleswici.

Dorschæus Argentor.

Frimelius Vratislav:

Eraſmus Gruber Ratisbr

Petrus Haberkorn Gisiæ.

Musæus Jenæ.

Andreas Sartorius Illaviæ,

Rector.

Evangelici Citerioris Hungariæ.

Quibus velut succenturitati accedunt, calumnioli famosorum
libellorum Balatrones, qui cum aſsequi moderatos controversiarum
Scriptores nequeunt, in Calumnias Pontificum, malorumq; Sacer-
dotum vitia, velut Scarabæi ad stercora delabuntur, nescij quod
nullius nostrorum Scriptorum propositi sit, mores cujusquam à Re-

ligione Romanâ degeneres, tueri, sed fidem propugnare eosdem damnantem; quos vestri etiam Ministri rectius carperent, nisi hujusmodi hominum propudia, à Deo & Ecclesia verâ propter venerationem Apostatantia, pro præcipuis Ministerij sui ornamentis, ad primas Cathedras eveherent, hocq; efficerent, vt quoties nos sceleratis hujusmodi liberamur, eorum toties apud vos numerus accessione cresceret. In hujusmodi scripturientium numerum veniunt:

Achilles Victor Lipsiæ.	M. Adamus Schertzer Lipsiæ.
M. Joannes Redinger Apostata Lipsiæ.	M. Joannes Eberbardus, Alumnus Saxon.
Vincentius Martialis Nitmeister Lipsiæ.	M. Sebastianus Nieman, Lubec.
	M. Daniel Schneider, Dresdæ.

Qui in his Sordibus dum volutantur, ita sui sunt immemores, vt statum à me propositæ quæstionis extremis ne quidem labijs delibent, quorum nomina, ex legum præscripto, infami ligno quam libris digniora sunt, ipsorum etiam Lutheranorum plurium prudentiorum Judicio. Quandoquidem igitur, isti omnes ad 12. postulata mea nunc eodem mox diverso sensu, ita responderunt, ut, quod illis evenire solet, quibus dum domum malè materiata, & fugaci arenæ impositam, pro solidâ dolosè venditant, eamq; contra ruinam fulciunt maximè, malè colligata sub manu concidunt, ipsosque opprimunt temerarias manus maligno operi admoventes, planè hoc mihi videatur Micrelino, Langio, Reinbotjo, cæterisq; contigisse Lutheranis, superius enumeratis, verbi Ministris; Ecclesiam enim hi suam à primis statim initijs, licet malè coherentem scissamque, velut Margaritam tamen Evangelicam, publicè venum proponunt, verbis quasi papavere aspersis: atrium illam cali vocant, per quod in offenso pede ad superos iri, viâ ajunt tam Larcâ, vt neminem rejiciat, nisi quem proprius excludat timor: opera hic nulla requiri: nihil obstare scelera, quando mandata servari nequeant: nullâ virtutum contentione opus esse: otiosum hic, imò superstitiosum mortificationis studium. Pulcra sanè Ecclesia & apprimè grata carni sanguiniqu; rosam olet, multosque, vt hanc tam amabilem cuperent suam facere, incautos pellexit, idque vnum facit, vt cum multos

præci-

præcipitasset in perniciem, plures desideraret. Misertus tam miserandam Catastrophen, duodecim non ita pridem quæstiones proposui, ijs examinandas, qui ruinosam hanc molem incolunt. Quid facerent qui ad facta tecta tam malignè coagmentati ædificij se ingesserunt? duæ amplius dodecades architectorum accurrunt, ut hiantes jam compages tumultuariè colligent, inclinatis in ruinam muris obvia quæque fulcra accommodent, quod tam eruditè fecerunt, ut quod prius malè stabat, rudi illorum operâ corruisse non immeritò videri jam possit; Ita enim frivole, impertinenter, ineptè, si non malitiosè, & impiè ad meas illas duodecim propositiones responderunt, ut, cum multis verbis, nihil ad rem dixerint, Ecclesiæ suæ se ruinis sepeliverint, maluerintq; tamen malè respondere, quàm videri obmutuisse. Vestrum igitur, Domini Academici, sed partium studio purgatum, imploro prudens iudicium, vestrorum legitime responsa Doctorum. Quod ut facere promptiùs possitis, & cum meis propositionibus conferre, eorum omnium hic nucleum apponam, hoc enixè rogans, ut, si quid me fugerit, in quo aptè responderint Prædicantes vestri, hoc, omiſſis alijs, separatim & clarè mihi proponatur, promitto, vitâ comite, me accurratè responsurum.

Postulatum I.

Postulavi igitur primò: ut Lutherani Prædicantes argumento sibi proprio demonstrarent, suam Ecclesiam potius, quàm Calvinistarum, Socinianorum, aliorumque ipsorum in fidei doctrinâ hostium, veram esse.

Quid responderetur? non opus inquit Heuglin, Hulsemanus alijque, tali Argumento Lutheranis, ut qui penes se solos delitescere Ecclesiam nunquam asserverint. quin & Micrelius pauperem fore Christum censet, si una tantum Lutheranorum gauderet Eccle-

fiâ. O impium ac blasphemum responsum! Itâne magni gregis
 Christus est Pastor asserendus, ut cum filijs lucis, & filios adoptet
 Belial? Itâne Christus paupertatis Infamiâ liberandus, ut Ecclesijs
 sibi mutuò oppositis seq; invicem maledictos hæreticos appellanti-
 bus, velut polygamus, pluribus se lacerantibus abundet uxoribus?
 certè verax secundum illos non erit Christi Spiritus, si in Ecclesijs
 sibi mutuò, in præcipuis fidei dogmatibus, contradicentibus, con-
 tradictoria spiret. imò si vera est hæc responsio, vestrorum Docto-
 rum confessione, dogmata illa, quæ Lutheranis ita sunt propria, ut
 eos ab alijs non Lutheranis sola distinguant, ad salutem planè creditu
 non sunt necessaria; cum dicant, illos quoque veræ Ecclesiæ esse
 membra, qui illa negant, V. G. Calvinistæ, Anabaptistæ &c. Quo
 non mortalia cogis pectora, negata semel veritatis pertinacia! ul-
 jam, qui in aliena Sacrilegas manus extenderunt, propria tueri non
 possint, nisi & hostium causam quàm mordicus impugnarunt, æquè
 bonam concedant ac suam; nisi dogmata sibi propria, pro quibus
 totam fermè Europam in mutuas cædes concitarunt, tandem de la-
 nâ caprinâ, parerga, & ad salutem non necessaria, ultrò affirmant.
 Et cur, obsecro, Romanam Ecclesiam tot Convicijs proscindunt?
 Cur Helmstadienses à Saxonibus, Saxones ab Helmstadiensibus, pro-
 pter ubiquitatis & bonorum operum litem, mutuis, licet cassis, fe-
 riuntur anathematis? Cur Lutherani Calvinianos, & hi vicissim il-
 los spiritu maligno ebrios, & in substantialibus avios à veritate pro-
 nunciant? si pro utrisq;, dives scilicet, stet idem Christus? Heuglin
 etiam apertius delirat, dum ita Lutheranis Calviniana commiscet,
 placita, ut utraque purè pronunciet Evangelica. Langius credit se
 nodum hunc Gordium, velut Alexandri gladio, solvisse, quando P.
 Martinum Becanum adducit testem, affirmantem in quibusdam (in
 quibus scilicet Lutherani cum Catholicis sentiunt) Lutheranos Cal-
 vinianis melius sentire. ergo: clamat Langius, Jesuitæ judicio, Lu-
 therani præ Calvinianis verâ gaudent Ecclesiâ. Quæso te, mi Lan-
 gi, ubi hanc didicisti Dialecticam? itâne bene putas te inferre to-
 tum ex parte, universalem ex particulari? risum Calvinistæ facis.
 quid enim? si ille dicat: Becanus contra Lutheranam Christi ubi-
 quitatem, contra eorundem actualem infantium fidem, dicit: Calvi-
 nistas

nitas melius sentire Lutheranis. Ergo: Calviniani, indicio Jesuitæ, præ Lutheranis verâ gaudent Ecclesiâ. Viden' te plumbeum pugionem strinxisse, quando ensen putabas te deprehendisse Alexandri? Sic nodus iste non solvitur. Nugantur plane Citerioris Hungariæ Evangelici. Alij etiam cum nihil solidi invenire possint, non teneri se respondere aiunt. quomodo? non tenemini probare vestram Ecclesiam præ alijs esse securam, esse Christi propriam, qui ad eam, vultis, suâ desertâ, accedere Keddiun, aliosque omnes? pudeat misellos! si aliud nihil sciebant, minore impendio tacuissent. Sartorius multa, velut oracula, affirmat de sua Ecclesia, probat nihil, imo à statu quæstionis imperitè recedit, dum se velle putat, ut ponat arma communia, quibus cum alijs se oppugnat; nihil enim minus ego in hac mea propositione prima petij. Sed hoc volui, ut illâ pro suorum defensione arma expediret, quibus non ipsemet cadat, si contra illum quilibet alius assumat. Denique dicit ab alijs hic mihi satisfactum. quæso à quibus? Quid verò tibi videtur, Lector Academicæ? vides, credo, quam infulsè, impiè, blasphemè se torserint Doctores tui, nec extorquere tamen potuerint necessarium hoc, ergo: Sola Lutherana est vera & unica Christi Ecclesia; argumento nimis sibi proprio.

Postulatum II.

Postulavi secundo: ut iidem verbi Ministri, vocationem suam præ aliarum Sectarum Præconibus, proprio sibi argumento, legitimam probarent.

Responderunt plerique extra propositum. Micrelius, Heugelin & Sartorius ridiculè contendunt: Romano-Catholicos Calvinianos aliosque Verbi Ministros ac Sacerdotes vocari à DEO posse legitime, proindeq; à Lutheranis malè peti legitimam vocationis suæ præ alijs probationem. quo responso primum efficiunt, ut incretam

veritatem asserant vocare & mittere ad profeminandos errores^s. quod sic probo.

Tùm quis asserit increatam veritatem vocare ac mittere ad profeminandos errores, cum asserit DEUM vocare ac mittere eos^s, qui dogmata sibi invicem contraria, & aliena à veritate doceant: at qui hoc Lutherani citati dicunt DEUM facere. ergo: dicunt increatam veritatem vocare & mittere ad profeminandos errores.

Major sole clarior est; Minorem probo.

Secundum citatos, vocat DEUS Prædicantes ad docendum dogmata Lutheranorum, Calvinianorum, Anabatistarum &c. sed horum dogmata, ut talium, sunt omninò Contraria, & horum quidem, secundum Lutheranos etiam à veritate aliena: ergo: secundum hos vocat DEUS ad docendum dogmata contraria, & à veritate aliena. ergo: increata veritas vocat & mittit ad profeminandos^s errores^s.

Efficiunt deinde responso hoc Lutherani Prædicantes, ut in ijs dogmatibus, in quibus dissentiant ac distinguuntur ab omnibus illis qui Lutherani non sunt, ultrò concedant sibi plùs fidei non tribuendum, quam ipsorum Adversarijs eadem dogmata damnantibus. Si enim Lutherani Prædicantes, præ Calvinianis, Anabatistis, Socinianis &c. jactare se velint de puritate sanæ infallibilisque doctrinæ, cum concedant eam auctoritatem se non habere à semetipsis, necessario debent eam in se à legitimâ potestate derivatam, tali argumento probare, quo pro suâ quoque missione gloriari æquè non possit Calvinista, Anabatista, Socinianus &c. vel concedere tantundem credendum Prædicanti Calviniano, Anabatistæ &c. quantum sibi in illis, in quibus contraria sequuntur dogmata, quia illi tantundem fidei auctoritatisque suis dictis asserunt, quantum Lutherani suis^s. Urgeo ulteriùs, ut Lutherani non modo Calvinistis, Anabatistis &c. probent argumento sibi proprio, præ illis habendam sibi fidem, verùm etiam, ut Brunsvicensium, Luneburgensium, Holsatiæ, Daniæq; Lutheranorum cœtuum Ministri, proprio quisque sibi potiùs fidem habendam, adstruat argumento, in ijs, in quibus se invicem damnant, nec omnes simul verum docere, nec veræ adhærescere Ecclesiæ, nec vera possunt potestate vocationis gaudere; quia increata veritas ad
 profe-

profeminandos nequit vocare errores. A citerioris Hungariæ Evangelicis accepto, illum, qui post acceptos Ordines degenerat in Hæreticum, manifestum & exploratum esse, eum legitimâ vocatione excidere, ex Pastore fieri Mercenarium, furem, Lupum, quem Oves fugere debent non audire. Accepto, inquam, & tales eos cum Luthero suo habeo, donec secundo huic meo postulato faciant satis, in quo eorum me miseret, quod convenientia non ferant cum Micrelis alijsq; testimonia. Sartorius satis non habet, more suo, multa asserere, & nihil probare, nisi secundæ responsioni suæ etiam mendacium pro sigillo apponeat, cum à Catholicis falsò dicit traditiones pro scripturâ obtrudi, nisi, particulam pro, eo sensu accipiat, quo scripturam esse Dei verbum traditione probamus, sed aliter à Sartorio velim id probari. quanquam de hoc plura propositione sequenti. Et Micrelis quoque accepto confessionem, quâ concedit: septem Diaconorum Electionem à fratribus factam, confirmatam deinde ab Apostolis. Multa deinde inania blattit: illum, cum Sartorio Hungaro, legitimè vocatum dicit, quem tota Ecclesia ad hoc munus deligit. Addidisset: vera Ecclesia, & illam, ad normam primæ propositionis meæ, apud suos esse probasset, fecisset aliquid, nunc verò cribro aquam hausit. Reflexisset deinde se ad suammet distinctionem, quam ex Act. 6. 23. ipse attulit. Nec ex jure aut consuetudine eligendi vel præsentandi, vitiosè intulisset, jus confirmandi Electionem, & dandi potestatem ordinis & Jurisdictionis, quod, Spirituale utpote, præ illo, longè altioris est ordinis, nec penes communitates esse vel ex scriptura, vel Patribus, &c. probari potest. Et quis non videt, quomodo sibi contradicendo, semet Micrelis Jugulat? dicit: Lutherum & suos, supersticiosos ritus tonsuræ & vñctionis abrogasse, in quâ verò potestate istud? cum mox ipse fateatur in liberâ Ecclesiâ, verâ scilicet, potestate esse, ritus electionis, Ordinationis, vocationis constituere; dicat etiam, nos esse in verâ Ecclesia, cur, inquam, igitur illam nobis potestatem modo abrogat, modo concedit? & si supersticiosa fuit Catholicorum Sacerdotum ordinatio, quare non aliam, aut vbi eam Lutherus accepit? scio Vertumnum illum, ordinationem suam quando accepit, asserere se accepisse charecterem bestię ab Antichristo, & eum tamen Luthera-

therani tunc legitimè vocatum & missum volunt. Viden? Lector, quanti nugatores sint Ministri tui, & quàm mendacem difficile sit esse memorem, & consequenter loqui?

Postulatum III.

Postulavi Tertio: ut seclusâ autoritate Ecclesiæ & Traditionibus Ecclesiasticis, Lutherani, apud se potiùs, quàm alios, purum Dei verbum inveniri demonstrarent.

Responderunt id gratis postulari, quòd Romano Catholici eandem cum illis scripturam pro Dei verbo habeant; ego verò cordatè nego, eandem nobis cum illis scripturam communem esse, cum Lutherus libros illius aliquot, cum suo grege rejecerit, textus varios addendo, subtrahendo, glossando corruperit. Deinde non tam interfuit veræ Christi Ecclesiæ, ut sciret litteras illas esse dictatas à Spiritu Sancto, quàm ut sciret verum earum & Spiritus Sancti sensum, sine quo omnia fidei Dogmata reddentur incerta & obnoxia erroribus, ut videre est in Lutheranis secum invicem, & ab alijs sectarijs gravissimè, ex Dei verbo, malè intellecto & explicato, dissidentibus, vnde neque sic completum Dei verbum cum Littera scilicet & sensu nobis cum Lutheranis commune est, cujus tamen proprius in propositione 4. dicendi est locus. Deniq; etsi haberent eandem nobiscum scripturam, cum tamen auctoritatem Ecclesiæ & Ecclesiasticas traditiones, quæ nos certos faciunt, illos quos in manibus habemus veteris noviq; Testamenti Codices, verum esse Dei verbum, Lutherani passim rejiciant, non immerito petivi, ut hisce nostris fundamentis sepositis, aliquo illi solido argumento probarent, penes se incorruptum esse Dei verbum, præ Calvinianis, Anabaptistis, &c. quod cum nequeant miselli, se non teneri ajunt. Sed argumento æque fragili ac illo, quo se vocationem prius suam non putabant teneri probare; dicuntq; Keddium hoc postulato aliud

non petere, quàm vt probetur nivem albam esse, quam talem nemo non videat. Quid, obsecro, illis testatur cum Pomario nivem esse albam? oculi, inquit, quid si ijdem oculi testentur lucere ignem, nunquid par erit credendi ratio, si non? adducatur alia. Quis mihi dicit novum & antiquum testamentum esse verum Dei verbum? Ecclesiâ Catholicâ ejusq; traditiones, Concilia, consensus SS. Patrum (notet Pomarius consensum me dicere SS. Patrum, cui non obstat vnus alicujus aliter Sentientis Judicium, cum nihil ea de re, de qua allegatur, esset in Ecclesiâ decisum) hi testes sunt, his credimus. Sed ijdem libros Job, Ester, Tobia, &c. pro libris sacris habitos æque ac alios, quos vos tantum his exclusis, vultis admittere, testantur ab Apostolis eorumq; Discipulis ac Successoribus ad nos pervenisse. Horum testium in prima assertione, quia mihi infallibilis est fides, est & in secunda. His testibus exclusis peto à Prædicantibus Lutheranis, non immeritò, vt adducant alios, aut si recipiunt in prima assertione, cur rejciunt in secunda? qui enim testis in vno falsitatis convincitur, ab eo nec in altero vllum mihi infallibilitatis solatium spondere possum, nisi aliundè assiscam. idq; à vestris Ministris petitur. hoc præsent, si viri sunt, & non impostores fraudulentî. dicantq; mihi quâ fronte à verbo Dei proscribant dictos Libros Jobi Tobia, Ester, Machabæorum alterum, S. Jacobi Epistolam? ostendant suæ infallibilitatis infallibile argumentum. Metuo, ne hic ad humanæ alicujus malè fundatæ authoritatis scopulum, cum infami naufragio, impingant. Cum Sartorio citerioris Hungariæ Lutheranus ad occultos instinctus Spiritus Sancti & gustus internos recurrant, sed cum Instinctus hi alij sint in Calvinistis, Anabaptistis, &c. ex eodem Dei nos docentis verbo, dubitari non potest, à mendace Diaboli spiritu hos tam contrarios, imò sæpè contradictorios motus excitari. Spiritus enim Sanctus contraria de eadem re spirare non potest, vnde & Apostolus monet: *nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sunt.* Retorquent & hic & alibi adversarij alias quæstiones, aperto scilicet argumento, quia respondere ad rem nesciunt. Ego & hic & alibi respondi & respondebo, quamvis non tenerer prius quàm mihi satisfactum fuisset. Micrelius, & cum eo Titius Helmstadiensis, traditiones Ecclesiæ admittunt, quo ad te-

stificationem ejus de genuinis scriptorum sacrorum auctoribus, sed hanc testificationem negant Scripturæ Sacræ Deoq; auctoritatem conciliare, & plura alia ineptissimè. neque nim aliam quàm testificandi auctoritatem ego Ecclesiæ hac in parte tribuo, sed quem testem semel infallibilem agnovi, semper pro tali habeo, testatur autem Ecclesia non tantum de ijs libris scripturæ, quos nobiscum Lutherani recipiunt, sed de ijs etiam quos illi rejciunt. Cuperem denique, ut in aliquo meo Syllogismo plures, quàm tres terminos Micrelius non falsò assereret, sed ostenderet.

Postulatum IV.

Postulavi quartò: ut insolubili argumento probarent, verbi divini Explicationem, validam Sacramentorum Administrationem apud Lutheranos potiùs inveniri, quam apud illos, quos hi, uti Hæreticos, damnant.

Responderunt cum Micrelio Lutherani Prædicantes alij: pro ipsis claros Scripturæ textus loqui. Aliqui addunt, si verborum significatio benè expendatur; Grandem hîc fraudis technam struunt, mi Lector, Prædicantes tui, quod velim benè advertas. Nihil enim suis magis crepant, quam purum putum Dei Verbum, cum nihil præsent minùs, sed mera, loco divini verbi, tibi vendant vertiginosi cerebri sui deliramenta. Si enim purum putum tibi proponant Dei Verbum, quæro à te, quemnam fidei suæ à nobis dissentientem articulum, ex puro putum Dei verbo sine explicationibus & tortuosis glossis, possint demonstrare? Si possint victores sunt. Si non possint, jam textuum pro se adductorum sensum, ut non satis ad propositum clarum ab explicationibus & glossis petere coguntur. Ergo: loco puri puti verbi Dei, contra vanissimas, imò falsissimas pollicitationes, tibi vel è suo cerebro vel aliundè petitas interpretationes

obtrudunt: quibus scire velim, vnde denique infallibilitatem tribuant, (res enim fidei ita debent esse certæ, vt impossibile sit, aliter eas se habere) ne omnes, tuis Prædicantibus contraria ex eodem Dei verbo interpretato docentes, æque possint affirmare, se infallibilem habere & genuinum Sacræ Scripturæ sensum, adeoque Lutheranorum interpretamentis, præ Anabaptistarum Sociniorum, &c. nullam esse habendam maiorem fidem. Deinde si purum putum Dei verbum proponant, idque clarum satis? quare Sartorius scripturæ sensum reconditis comparat visceribus? quare suam minorem tam ineptè probat, remittitque ad suorum regulas interpretationum? si Scriptura clara est? quare eandem tot. Glossis Lutherani, Calviniani, Anabaptistæ, Sociniani &c. in diversos, contrarios, imò sæpè contradictorios cogunt sensus? nec aliquid tamen pro se quilibet argumenti ad faciendam fidem infallibilem, adfert, quod non Sectarum quælibet alia pro se pari ratione usurpet? Poteritne Christus venturus Iudex reprobare quenquam, quod ad Lutheranorum divini verbi explicationes vitam, fidemq; suam non composuerit, qui signo nullo infallibili discerni potuerunt, quod præ alijs contrariè sentientibus DEI verbum ad mentem Spiritus Sancti proposerint? Certè Priscianum stupidè Hulsemannus putat, præ Calvinianis Luthero adhæsurum; in illo enim v. g. verborum sensu: *Hoc est corpus meum.* An vocula (est) proprium hic sensum, an alium genuinum habeat Prisciano iudice, Grammatica non decidit. Sartorius, Langius, & alij (qui nullibi minorem probant; quia non possunt) in secunda responsione hîc, planè ablicant, nec ad rem veniunt; non enim petivi ut explicationibus, præ aliorum Sectariorum Glossis fidem faciant, in quibus cum illis consentiunt, sed in quibus dissentiunt: quod Stupores illi sæpiùs licet inculcatum, vel non advertunt, vel cum pluribus alijs malitiosè dissimulant, cum respondere non possint. Citerioris Hungariæ Evangelici victas fermè hîc manus dant, dum aiunt, licet falso, solere se suis glossis adhibere conformes Patrum, & primitivæ Ecclesiæ interpretationes, ut persuadeant scilicet, interpretationes suas non esse novas, sed in Ecclesia vetustiore Apostolicis temporibus proximâ fundatas. Hanc Regulam si Micrelus, Sartorius, Hulsemannus, cum Titio & Cite-

rioris Hungariæ Evangelicis alijsque admitterent, ad faciendam interpretationibus plenam fidem, rem factam haberemus Catholici. Cùm enim illum Malachiæ Locum: *in omni loco sacrificatur & offertur nomini meo oblatio munda.* Item illum ex Gen. 14. ad Hebr. 5. ubi Christus appellatur à Deo Pontifex, *juxta ordinem Melchisedech &c.* de sacrificio missæ intellectum volumus, & illa Pauli verba: *ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.* de piacularibus flammis accipimus, non illa è proprio cerebro affirmamus, sed adducimus consensum incorruptorum ex antiquitate testium, eximiâ doctrinâ, Sanctitate vitæ, & miraculis illustrium, concilia antiqua, & praxin universalis antiquæ Ecclesiæ, quæ Christo & Apostolis vicinior fuit, quando tot millia Martyrum pro his veritatibus sanguinem fuderunt; hoc ubi fecerint Ministri Lutherani, tunc denique aptè ad meas propositiones responderint. Ubi te rogo Lector, ne fidem habeas fraudulentis Ministris tuis SS. Patres malignè citantibus, sed tantum laboris impendas animæ tuæ saluti, ut, si tua id conditio ferat, sanctos Patres ipse legas, non in unâ aliqua sententiâ, sed integros eorum libros evolvas. Hæc verò tanta testium, tot seculorum uno ore in eadem Ecclesia idem asserentium consensio, est veluti viva quædam DEI vox, quæ me si fallere posset, ipse Deus hoc permittere me falleret, nec ideo damnare me posset, quia his prudenter non potui non adhærere. Ubi miror Micrelij aliorumque Prædicantium in Theologia infantiam, nescientium distinguere inter motivum formale fidei divinæ & inter motiva credibilitatis, qualia nos asserimus jam dicta pro verbo DEI, ejusque vero sensu tot conglobata consentientia semper testimonia. Scio quidem mutila quædam, corrupta & distorta Lutheranos hinc inde ex Patribus testimonia pro se, obtorto velut collo trahere (quod D. Reinboth maximè familiare est) quæ illi senserunt, quando quædam in Ecclesia necdum erant determinata. Verùm non urgeo hoc ab illis, sed eum, quem dixi tot testium convenientem consensum, consensum, inquam, postulo, quod cùm nequeant Ministri tui, argumento, ut dixi, sibi proprio, expergiscere, expiscere tandem infelix Germania, & medullam Lutherani tui Evangelij, Prædicantium agnosce cerebrum, ac detestare.

Postulatum V.

Postulavi quintò, ut quæ ab Apostolis ac Martyribus in primitivâ Ecclesia patrabantur miracula, in Lutheranae opinionis confirmatione: non potius facta demonstrarent, quam Calvinianæ, Anabaptisticæ, Socinianæ, &c.

Micrelius hic eadem quâ prius blasphemiâ DEUM per miracula testem facit, errores, superstitiones, oppositasque & se invicem damnantes, & falsitatis arguentes Sectas confirmantem. Pulchrè deinde cum omnibus alijs dicit omnes illos Christianos ad Christum pertinere, & in verâ esse Ecclesia, qui fidem tenent Christi & Apostolorum ac primitivæ Ecclesiæ conformem atque in verâ Catholica & Salvificâ fide expirant. Pulchrè, inquam, sed cur à minore probanda abstinere, eò quo petij sibi proprio argumento? Hæc minor missellos cruciat. Cum Sartorio, Titio, Citerioris Hungariæ Prædicantes miracula ad sola Apostolorum restringunt, de aliorum deinde in sui testimonium trahendis, credo diffisi. Sed nec Apostolorum miracula pro se stare, eo probare Argumento possunt, quo non æquè uti valeat Calvinista, Socinianus, Anabapt. &c. in quantum ab ipsis dissident. adeòq; quamdiu aliud non adferunt, à Micrelij aliorumq; blasphemiâ non sunt eximendi. Patrata sunt autem plurium seculorum continuatione ad nos usque miracula, in eâ etiam primorum, quatuor seculorum Ecclesiâ, quæ missarum sacrificia peragebat: quæ Sanctorum colebat reliquias, patrocinia invocabat: fundebat pro defunctis preces: Sacerdotes per Episcopos consecrabat: Ecclesiæ Romanæ primatum & infallibilitatem fidei venerabatur, quæq; hæc, aliaque plura, verbo DEI docebat esse conformia, ut ipsissima Patrum miracula millenis attestantur suffragijs. De quibus plura invenies in Perronij collatione veteris Ecclesiæ cum hodiernâ hac nostra,

quam inferiùs à me adjectam invenies. Quod si autem, ut Prædicantes asserunt, in veritate Idololatria est, Eucharistiæ adoratio? cur Beguardis, Beguinis, Berengario, in testimonium hujus eorum doctrinæ, nulla è celo sunt data miracula? data sunt autem Catholicis, adorationem hanc ut DEO gratissimam frequentantibus? Si Sanctorum cultus & invocatio manifesta est superstitio? Cur DEUS in hujus doctrinæ suæ confirmationem vigilantio miracula negavit? non negavit autem Adversario ejus Sancto Hieronymo, & qui cum eo sentiebant, Catholicis? Si hominem sola fides justificat? cur ad hoc dogma stabiliendum Eunomio defuere miracula? non defuere autem Catholicis fide, tanquam fundamento, suppositâ, bonis operibus, spei, Charitatis, pœnitentiæ &c. vim justificandi tribuentibus? adeone DEUS, miraculis velut certis veritatis suæ sigillis eam nobilitat Ecclesiam, quæ secundum prædicantes Lutheranos, cum Ambrosio, Augustino, Hieronymo, &c. publicam exercebat Idololatriam? Beguardos contra Berengarium & Eunomium tanto testimonio destituebat, si vera illi docebant, & DEI verbo conformia? vide Lector, quam foedè Ministri tui Lutheranismum suum his responsis profituant. Sed pergamus.

Postulatum VI.

Postulavi sextò: ut legitimos se Prædicantes Lutherani Apostolorum Successores, præ alterius fidei Assesclis probarent, Argumento scilicet firmiore quam valeant illi, quos ut novos reijciunt.

Micrelius hîc infeliciter Criticum agit, quasi fidelium potiùs quam fide Successionem dicere debuisset, cum vera fides eadem sit cum fide Apostolorum, nec fides, ut ait, fidei succedat. Miserum, sanè Micrelius Philologum hîc agit. Transeat fidem objectivam, seu ipsa

ipsa veræ fidei Myſteria, eadem ſemper fuiſſe. Subjectiva certè, habitualis & actualis, quâ fideles ipſi credunt, non eadem ſemper, ſed diſtincta numero, in diſtinctis numero fidelibus, & ſucceſſiva fuit; niſi velit eundem, in omnibus fidelibus, numero actum & habitum fidei imperitè aſſerere. Rectè itaque fidem fidei, æqualem ſcilicet, ſucceſſiſſe debere dixi. Sed abrumpamus in-
 tempeſtivam hîc de vocibus litem; Quid ad ſextam propoſitionem reſpondetur? Cordatè impudens eſt Micrelius cum Titio & alijs, imò & malitioſè, dùm ſine vlla probatione ac veritate jaçant Lutheranos modernos ſucceſſiſſe Apoſtoliſ, & Apoſtolicorum virorum quatuor primorum Conciliorum Episcopis. Qui vel ſuperficie tenus lectione Hiſtoriæ Eccleſiaſtica conciliorum ac Patrum tinctus eſt, non à primis tantum quatuor ſeculis, ſed ab ijs ad nos uſque, mille inveniet Teſtimonia, imò omnium plane ſeculorum conſenſum (ſi ambiguas paucorum ſententias, cum totis eorum operibus noverit conferre) de merito bonorum operum, de Sacrificio Miſſæ, de Invocatione Sanctorum, de purgatorio, de arbitrario uſu alterutrius ſpeciei venerabilis Sacramenti (quamdiu nihil de eo erat præceptum) de auctoritate & primatu Eccleſiæ Romanæ, de ordinatione Episcoporum, Præbyterorum, de ſeptem Sacramentis. Ita ut malitioſam Gerardi Titij diſſimulationem ſatis admirari non poſſim, dum in opusculo ſuo contra Illuſtriſſimum Comitem Truchſeſium vaniſſimè jaçant, voculam *Septem*, non inveniri in Sanctis Patribus quatuor primorum ſeculorum. Quid enim? impudens impoſtor, & malitioſè mendax ſimplicium Seductor animarum & paries dealbate! an audes negare Sacramenta illa quæ Romana Eccleſia fidelibus adminiſtrat, quorum nec pauciora nec plura ſunt quam ſeptem, non inveniri omnia & ſingula in Concilijs & Patribus primorum quatuor ſeculorum? eſſi numerum expreſſè non exprimant, quem nemo ſcilicet in controverſiam vocabat? inſpice ſubjectam inferius à me collationem Perronij veteris Eccleſiæ cum noſtra hac, & niſi mendax eſſe vis, hanc mendacij convince, ſi potes. Micrelium, Lector, eodem dignum Lixivio agnoſces, ſi primorum quatuor ſeculorum conſentientia teſtimonia diligenter, eo, qui dixi, modo, ſincero animo inſpicias; Magis verecundè, ſed non meliori
 funda-

fundamento respondent alij, se Luthero successisse in Ecclesia Romana ritè in Presbyterum ordinato, ex quorum confessione evincò evidentè, ad Lutheri vsque tempora in Romanâ Ecclesia legitimam fuisse ab Apostolis fidei & Sacerdotum Successionem, & in ea ritè ordinatos Sacerdotes, & ordinari adhuc, quia à Lutheri temporibus nihil in ijs mutatum est, adeoq; legitimam nobis fidei successionem concedi, quod accepto: contrà, post Lutherum apud Lutheranos nullam fuisse legitimam ab Apostolis successionem, nullum ritè ordinatum Presbyterum; quia apud illos nemo mittitur, nemo ordinatur, vt Lutherus agnoscitur ritè ordinatus, vnde necessario sequitur tunc successionem legitimam esse interruptam; Viden' Lector, quantum ad rem faciat Lutheri ab Ecclesia Romana facta in Sacerdotem ordinatio? quam nihil Prædicantes tui fidei successionem ad Apostolos producant? Lubeat tamen postremò successionem hanc tantisper dissimulare. Vbi tandem manet proprium illud Lutheranis, quod petebatur Argumentum, ne quælibet Hæresis, in quibus Lutheranis Adversaria est, & ab illis vt à veritate devia & novella damnatur, æque ac Lutherani hanc valeat successionem prætere, adeoque Christum & Apostolos Calvinistas, Anabaptistas, &c. facere, quia ab Ecclesia Romana ritè ordinatos Sacerdotes, antesignanos habuit.

Postulatum VII.

Postulavi septimò, vt probarent Lutherani Prædicantes Ecclesiæ Romanæ reformatæ munus sibi à Deo præ ceteris sectis, quas abominantur, delatum.

Respondent: ideò delatum præ ceteris Luthero & sibi hoc reformati munus, quia se legitimè vocatos probassent, vtpote qui Luthero successissent, à Romanâ Ecclesia ritè ordinato. Si hoc fundamentum est vocationis legitimæ Lutheri, quod in Romana Eccle-

sia sit ritè ordinatus Sacerdos? quomodo Deum immortalem! Lu-
 therani Prædicantes ostenderunt se legitimè vocatos, quando illi
 minimè vt Lutherus ordinati sunt? Deinde si Lutherus ritè à Catho-
 licis Ordinatus & missus est, quæso ad quid à Catholicis ordinatus
 vocatusq; fuit? certè ad aliud non, quàm ad missas celebrandas, pro
 vivis ac defunctis, quàm ad absolvendum pœnitentes per Sacramen-
 talem absolutionem, ad Scripturam Secundum mentem Ecclesiæ &
 consensum Patrum explicandum, ad castitatem servandam, &c. quis
 igitur vocavit illum ad missam abrogandam, Sacramenta quædam
 proscribenda, confessionem auricularem tollendam, scripturam,
 corrumpendam, secundum suum cerebrum explicandam, &c. certè
 non Romana, quæ eum Sacerdotem fecit, & vocavit, Ecclesia. Quis
 enim vel tam stultus est, vt credat principem aliquem Legatum mit-
 tere, vt se impugnet, suum Regnum evertat? vel tam stolidus, vt fi-
 dem habeat legato, hæc tam absurda affirmanti? ab Ecclesiâ igitur
 Romanâ frustra se missos Lutherus & Lutherani asserent. An imme-
 diatè à Deo? sed vnde huic immediatæ vocationi suæ fidem faciunt?
 & eo quidem modo, vt non æquè se missos probare possint, qui Lu-
 thero contraria & sentiunt & docent? inter homines sanè nemo le-
 gatus agnoscitur, nisi Principis sui Testes secum litteras adferat. Vbi
 verò est in Luthero vitæ Sanctitas? vbi doctrinæ ad Christianam
 perfectionem ducentis eminentia? vbi miracula? quæ illam à Deo
 immediatè factam vocationem ad tam grande opus, quale erat Ec-
 clesiæ, si superis placet, reformatio, prudenter faciant homini pru-
 denti credibilem? Plus profectò hîc sibi cum suo Luthero Prædi-
 cantes tribuunt, quam Moyses sibi apud Pharaonem, quàm omnes
 veteris testamenti Prophetæ, quàm Apostoli, quàm ipse Christus;
 nec enim illis Deus nec sibi Christus fidem adhiberi voluit, sine suffi-
 cienti missionis suæ ad rem tantam, testimonio; Præter doctrinæ
 enim perfectionem rectæ rationi omninò conformem, præter mo-
 rûm integritatem, vitæ Sanctimoniam, Prophetarum testimonia, &
 Illi & iste plurima adjunxere miracula. Horum cum nihil adferant
 Lutherani Prædicantes, sed nec adferre possint, adeò tamen stolidi
 sunt, vt stultè sibi credi velint, Lutherum immediatè à Deo missum,
 nec aliam adferunt rationem, quàm quia ipsi dicunt, & ita dicunt,

ut quilibet æquè pro se dicat, qui fuit vnquam Hæresiarcha. Sed miracula sibi non deesse affirmant aliqui, qualia obsecro? quod Lutherò pauperulo Monacho adhæserint Principes, Reges, Provinciæ, Regna, an non grande miraculum hoc fuit, & adhuc est? ita est, & ferè tam grande quidem, quàm fuit olim illud Arrij, quando torus propemodum orbis S. Hieronymo teste intra brevissimum tempus mirabatur se Arrianum esse. Quin est Turcas ipsos quis jam cum Lutheranis, miraculosos neget, quorum Secta tantis tam diu floruit incrementis? Carni & Sanguini delectabilia docere, & asseclarum turbis affluere, nec mirum quidem multò minus miraculum est. Mirèlius hîc de sua credo vocatione anxius, cum alijs putat me idem petere quod propositione secunda, sed cum alia sit vocatio ordinaria prædicandi, & alia longè ac multò plus extraordinaria, Ecclesiam Dei reformandi; plus hîc petitur, quàm postulato secundo, sed qui in secundo puncto ordinariam vocationem suam probarunt nihil, in hoc minùs etiam quàm nihil effecerunt.

Postulatum VIII.

Postulavi octavò: ut Lutherani probarent è Scriptura, universalem, visibilem Dei Ecclesiam interire, & inferorum portas contra illam posse prævalere.

Langius quasi verba mea clarissima non intellexerit visibilem ait Ecclesiam errare posse, non posse invisibilem. Sed nunquid ego de visibili & vniversali quærebam? ad quid igitur otiosa illa Langij distinctio? Deinde probari petiveram, quod visibilis Ecclesia Dei errare posset idq; ex scriptura, non autem nudè affirmari. Discat igitur quam falsum affirmet, vel ex his Scripturæ locis, Isai. 59. dicitur: *Verba mea, qua posui in ore tuo, non recedent ex ore tuo, & de ore seminis tui, à modo, & vsque in sempiternum.* ibid. c. 62. *Super muros tuos, ò Ierusalem constitui custodes, totà die ac nocte in perpetuum non*

eacebunt. & c. 61. *Scient in gentibus semen eorum & germen eorum in medio populorum; omnes qui viderint eos, agnoscent illos, quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus.* & c. 54. *Noli timere quia non confundaris nec erubescas.* & c. 60. *Erit tibi Dominus in lumen sempiternum, & Deus tuus in gloriam tuam: non occidet ultra sol tuus, & luna non minuetur.* Et postquam dixisset Isaias Ecclesiam non confundendam, quod ipsius fundamenta, & propugnacula locanda sint in Saphiris & Iaspide. Subdit. c. 54. v. 7. *Omne vas quod fictum est contra te, non dirigetur, & omnem linguam resistentem tibi in iudicio, condemnabis:* & Matth. 16. *Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non praevalent adversus eam.* Item Joan. 14. *alius Paraclitum dabit vobis Spiritum veritatis, ut maneat vobiscum in aeternum.* & c. 16. *Cum venerit ille spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.* Quid adhuc Ministri Lutherani? verba DEI recessisse ab Ecclesia, quando eam Lutherus reformavit, quasi pro Evangelio habent: obmutuisse custodes Jerusalem: periisse semen cui in gentibus benedixit Dominus: factam Ecclesiam invisibilem, neque scitam in gentibus, neque multis ante Lutherum annis cognitam: erubuisse, quando eam Lutherus deprehendit meretricem Babyloniam: occidisse illi solem veritatis: portas inferi adversus eam praevaluisse: Spiritum sanctum ab ea recessisse: eam à Spiritu Sancto non esse doctam semper omnem veritatem. Hæc inquam contra Prophetarum, & Christi promissionem accidisse usque ad Lutherum ajunt Ecclesiæ visibili, non alio nisi fundamento quàm quia illi & Lutherus ajunt. atqui errasse affirmant adeoq; & errare potuisse, cum infallibilis sit ab actu ad potentiam argumentatio. Affirmant, scio, quod si æquè probarent rem factam tenerent manibus. ego verò affirmantes illos mendacij teneo, nisi quod affirmant, probent, & ipsi quidem testimonijs ac argumentis, quibus à Bellarmino, Becano alijsque non sit centies satisfactum, ea sola producant in medium si viri sunt, omittis alios, ne eadem semper crambe recoquenda sit. cum Hulsemanno Titius alijque nihil dicunt contra nos, qui æquè tenemus particularem qualemcunque Ecclesiam, ut particularis est, errare posse, negamus autem eam quamdiu cum universali conjuncta manet sub universali Pastore & legitimo Petri successore, errare posse, à qua errando eo

ipso separat sese : sic aërem si concipias , ut illuminatum à Sole, in sensu composito ut sic, non potes dicere esse capacem tenebrarum, licet in sensu diviso earundem sit capacissimus. Romana igitur Ecclesia ita particularis seu Romana est, ut simul universalis sit, quatenus ab illo Pastore regitur, cui universalis Ecclesiae cura demandata est. Sartorius quam stupidum former Syllogismum hic in §. 4. Videte quæso & ridete, nihil enim probat, nisi quod singula Ecclesiae membra errare possint, quod sicut nemo negavit, ita nemo probari petijt. Placet etiam quod ingenuè fateatur imò firmiter asserat, Lutheranam suam Ecclesiam mutabilitatem pati. Cum Citerioris etiam Hungariae Lutheranis Sartorius multa imperitè de Ecclesiae visibilitate, ad quæ, dicta habeant, quæ Langio respondi, quibus hoc etiam addo, quod illi docentes visibilem Ecclesiam in fide errare posse, nullum de sua fide possint reddere securum, qui enim illis adherent, qui errare possunt, unde certum facient quod de facto non errent? Hoc concedo tamen, quod Lutheranorum qualiscunque Ecclesia ante Lutherum tota quanta fuerit invisibilis. Dicant enim si possunt Lutherani, non dico Regnum aut Provinciam, sed vel civitatem, pagum aut familiam privatam vel unicam, tam in petendo moderatus sum, quæ ea omnia fidei capita, in quibus à Romano Catholicis Lutherani dissentiunt, non dico docuisse, sed vel tenuisse, probari possit. Quod cum nequeant, sequitur Lutheranam, quam ita ipsi appellant Ecclesiam, ante Lutherum nec ullo loquendi modo fuisse visibilem, hoc verum fateor ex varijs Hæresiarcharum erroribus surreptos veluti centones, Lutherò pro novello cœtu suo discolorè pallio exornando inservivisse, quæ varietas ita etiam ejus discipulis placuit, ut omnibus sui Patriarchæ Centonibus, etiam noviter excoGITATAM ubiQUITATEM, tanquam operi adhuc imperfecto assuere non dubitarint. Sed dum ad octavam propositionem solidi aliquid responsi expecto, ad nonam progredior.

Postu-

Postulatum IX.

*Postulaveram nono : ut probarent Luthe-
rani Prædicantes aliam Ecclesiam ab illa quæ
supra Petram ædificata & per Pontifices Ro-
manos S. Petri Successores continuata (quam
Romanam vocamus) Gentibus Evangelium
annuntiassent, per Baptismum Christo conciliassent,
subnascentesque Hæreses per Concilia, & Syno-
dos judicassent & condemnassent.*

Responderunt Prædicantes varij variè, ad rem, nullus,
Micrelus & Hulsemannus iterum circa significatum Ecclesiæ
Romanæ calumniosè se torquent, vt respondisse videantur.
Nunquid propositio mea clara est, quando illam nomino Ecclesiam,
quæ sub Petro & ejus Successoribus comprehensa gentes docuit?
nunquid clarè satis univèrsalem indico? quid igitur huc facit illa
Micrelij & Hulsemanni particularitatis & univèrsalitatis distinctio?
Reinboth ait doctrinam Evangelicam esse gentibus annunciatam,
adeoque Lutheranam, quam Evangelicam dicit: hoc verò in qua-
stione cum sit stultè pro responso datur. Primis etiam quatuor Con-
cilijs Lutheranam Religionem confirmatam cum Reinbotho Sartori-
us asserit, quodnam verò fidei Lutheranæ dogma, in quo à Ca-
tholicis Lutherani dissentiant, in quatuor primis Concilijs confir-
matum est? quod cum ostendi nequeat, quomodo tam crassa men-
dacia vendere non erubescunt? Micrelus multa de particularibus
variarum Ecclesiarum Synodis, infcio Papa celebratis & de varijs à
particularibus Ecclesijs ad prædicandum Gentibus Evangelium mis-
sus, non requisito Papa Romano, jactabundè profert: sed quid ita

ad meam propositionem? sperabam Micrelium potuisse inter missionem mediatam & immediatam distinguere. Deinde probare debuisset, cum Micrelio Titius particulares illas Ecclesias, quæ ad gentes vocandas ablegarunt fortasse, non fuisse à S. Petro aut Romano pro tempore Pontifice dependentes. Deniq; licet varias Synodos Provinciales celebrari, in ijsque Hæreses damnari posse non negemus, negamus tamen tales Synodos infallibilem habere decidendi, damnandi; autoritatem, sine Romani Pontificis, & vniuersalis Pastoris approbatione, sine quâ nulla vnquam Concilia pro legitimis ab Ecclesia & SS. Patribus sunt agnita. Esto etiam Hierosolymitana gentes vocaverit ipsamq; adeo Romam, an ideo vocatio illa & missio non dependebat, fiebatq; dependenter ab vniuersali Ecclesiæ Pastore? Sartorius principalem conversionem Gentium dicit esse à Spiritu Sancto. Quis hoc vnquam negavit? aut vbi hoc in meo postulato petitur? Citeriores Hungari pulchrè argumentantur scilicet, dum ajunt: omnes Ecclesiæ ab Apostolis fundatæ gentes docuerunt, non ergo Roma est mater omnium, quia ipsamet quoque filia est Hierosolymitanæ. Obtorto iterum collo consequentiam trahunt, ex præmissis eam non inferentibus, eadem enim Romana Ecclesia vt particularis est, etiamsi posset filia dici Hierosolymitanæ quando Hierosolymitana præerat Pastor vniuersalis, quando tamen idem ille vniuersalis Pastor Hierosolyma deserta sedem suam Romam transtulit Hierosolymitana Ecclesia, retento particularis Ecclesiæ nomine, alteram vniuersalis denominationem amisit quæ deinde Romanæ ita accessit, vt licet maneret particularis, simul tamen Romana Ecclesia vniuersalis Ecclesiæ nomen ideo accepit, quia cum ea omnes aliæ particulares per modum dependentiæ conjunctæ erant, propter S. Petrum vniuersale omnium Ecclesiarum caput, id quod in gratiam Citeriorum Hungarorum pro explicatione dictum, sit satis, ne cui per Confusionem, partialis & vniuersalis Ecclesiæ tenebras offundant, cum respondere nesciunt. Quomodo autem Legati Pontificij primis quatuor Concilijs, & qua cum autoritate interfuerint melius id scire velle videntur hujus temporis Citeriores Hungari, quam ipsamet testentur Concilia, & eorum temporum testes SS. Patres, Quis igitur hæc responsa non videt falsa esse proprij cerebri

commenta? sed ad propositum redeamus. Quasi veram vt offe-
 rent Prædicantes ab aliâ Ecclesiâ gentes vocatas, Hæresesq; damna-
 tas, quam à Romanâ vniuersali, hoc est ab aliâ, quam quæ missas ce-
 labravit, septem Sacramenta re ipsa administravit, Sanctos coluit &
 invocavit, pro defunctis oravit. Certè in Germaniam quando fides
 illata est, moderna hæc Catholicorum dogmata illata esse, & à ma-
 joribus Sanctè credita, testantur SS. Episcoporum historiæ, Monaste-
 riorum piæ foundationes, templa antiquissima, Altaribus, Reliquijs,
 imaginibus exornata, antiquissimæ, quæ apud multos Lutheranos
 adhuc supersunt Sacerdotum vestes, missarum Libri & mille hujus-
 modi alia. Quis verò ratione vtens credat, Deum Germaniam hanc
 nostram ex Gentilismo, & ab vnâ veluti Idololatria, ad novam aliam
 falsam, supersticiosam, idololatricam fidem miraculorû etiam testi-
 monio, vocasse, quando viri Sanctitate Illustres ad majores nostros
 Christi fidem intulerunt, eandemq; per Episcopos & Sacerdotes Ca-
 tholicos à plus quàm octingentis annis ad nos vsque propagarunt?
 Eant nunc Prædicantes ad omnes gentes, quæ ad Christum adductæ
 sunt, & ostendant unam earum aliquam ex Gentilismo ad eam fidem
 accessisse, quæ sanctorû venerationem & cultum, quæ missas, Episco-
 pos, Sacerdotes, deprecationem pro defunctis rejicit ac damnat. quæ
 duo tantum Sacramenta tenet, quæ visibile caput Ecclesiæ nullum,
 agnoscit. &c. Verbo quæ Lutherana est, & ea omnia tenuit, in qui-
 bus nunc à Romanâ Ecclesiâ Lutherani dissident. Miror Christum,
 purissimi verbi sui, per Lutheri cerebrum percolati, Præcones Lu-
 theranos, ad Apostolicum hoc tot gentium convertendarum munus
 non delegisse, poterat enim eos multis ante seculis excitare, per quos,
 illimem, limpidumque Evangelij succum Pontificiorum errorum sor-
 dibus, ac traditionem humanarum fœcibus nondum inquinatum,
 tot populi primum imbiberent. Sed nimirum in hæc ultima tem-
 pora tantos viros divina providentia reservabat, ut, de quo Langius
 gloriatur, Islandorum, Grunlandorum, Finnoꝝ & Lapporum
 nonnullos, novo suo imbuerent Evangelio. Sed miror iterum hos
 Lapporum Apostolos non advertisse, hic quoque more suo in Ec-
 clesiâ Romanæ messem se furacem falcem immisisse, quæ multò antè
 Borealibus Barbaris illis Evangelium intulerat. Nec obstat, non
 omnes

omnes fortasse cōversos esse, aut veriùs ad vomitum reverbos, vt non ideo Gentium illarum primitias Romana Deo, præ Lutherana, obtulerit Ecclesia, & sic proceditur ad propositionem decimam.

Postulatum X.

Postula veram decimò: vt probarent Lutherani Prædicantes ab Ecclesia Romana aliquem fidei articulum tradi: qui contra expressum Dei verbum esset.

Petiveram postulado hoc; ut quandoquidem Prædicantes Lutherani ad ravim usque puri puti verbi DEI se Ministros clamitant, & purum putum se jactant, suis proponere Dei Verbum, ostenderent denique aliquem fidei Romano Catholicæ Ecclesiæ articulum puro puto huic Dei verbo contrarium: ubi frivola aliquorum objectioni obviam ire volui, & ostendere non omnia Pontificum sensa, dicta Scripta, &c. Ecclesiæ Dei esse pro oꝛaculis, aut pro fidei articulis haberi: sed illa tantum quæ Pontifex, ut caput Ecclesiæ, proponit & ex Cathedra jubet totam Ecclesiam tanquam articulum fidei credere, facitq; quodammodo juris publici. Sic enim aliquid proponēs, si errare posset, exhaustæ essent Christi promissiones, & nihil in fide certum. Pontificem autem posse in aliquo libro à se scripto, in verbis à se prolatis in privato aliquo suo iudicio errare & labi, nullo errandi periculo exponit Ecclesiam Dei, quia privata talia Pontificis sensa, dicta scripta, non aliter accipiuntur ab Ecclesia, quam quæ sunt Juris privati, & à privato aliquo Doctore profecta. & quia ad Prædicantes miseram duodecim illa postulata, credideram eos mihi tractandos, ut illi tractari solent, qui se Theologos jactant: hoc est terminis rem proponendam Theologicis, quos quia video eruditos scilicet Prædicantes, non intelligere, explicabo eos paucis: cum igitur dixi Divino & nunquam variante iudicio: è publico suggestu, è Cathedra divi Petri, de jure communi & universo errare pontificem

non posse, ut hominem autem & Doctorem privatum, privato sensu, dictis, scriptis, in facto & jure privato ab errore non esse immunem: rem eandem varijs terminis proposui, qui pro varietate legentium, varijs, sed tamen viris doctis non inusitatis, loquendi modis idem explicarent. Unde prudens Lector facilè videbit, quàm sint frivolæ, rudes & malitiosæ Micrelij Cavillationes, & quare verba quædam, idem varijs terminis exprimentia, è Germanico Exemplari, tanquam rudioribus proposito, omiserim. Pergit Micrelius, ut forum declinet, credo, ex hac meâ propositione aliam novam sibi proponere. An scilicet Romana Ecclesia seu Pontifex articulum quædam fide divinâ credendum possit proponere? ubi placet mihi, quod concedat Ministerialem saltem hominis auctoritatem, quam tamen nos talem dicimus, ut propter Christi promissiones in Divinam resolvatur. Erratque plurimum Micrelius si putat, nos Catholicos credere aliquid fide Divinâ, quod non sit explicitè vel implicitè revelatum, & ex verbo DEI deductum. His præmissis tandem Micrelius propositionem decimam aggreditur. Vide vulpeculam Lector. Effugium Micrelius quærit, cum resistere respondendo non potest. Dicit: neque orthodoxos olim Nestorium aliosque Hæresiarchas dixisse è formalibus scripturæ textibus verbotenus allatis erroris convincendos. quid verò hoc Micrelio & Lutheranis Prædicantibus patrocinetur? qui solam Scripturam, purum purum DEI verbum plenis semper buccis crepant, idque volunt se solo sufficere ad errores confutandos? hoc fundamentum si deserant Prædicantes, vide Lector, quæ dixi ad propositionem tertiam & quartam, & totam Lutheranam fidem invenies aliud non esse, quàm cerebri Prædicantici. Idolum, meque jure in hoc postulato textum scripturæ requirere, & clarum quidem, cui vel unum fidei Romano-Catholicæ articulum expressè ostendant esse contrarium: frivole autem Micrelium, aliosque cum illo plures declinare forum. quia tamen subsumptiones Micrelius admittit, in propositione undecima proprius erit de ijs agendi locus. Remittit deinde me ad confessionem Augustanam, & locos peritos ex Scriptura alibi inveniendos. hoc scilicet est, respondere hîc ad quæstionem? ad calumnias ejus reliquas, Bellarmini, Gretzeri, Cottoni stylo multoties confossas, non dignor

hic respondere, quia ad propositam à me quæstionem non faciunt. Citeriores Hungari ne verbo quidem hanc propositionem attingunt, cum tamen respondere se præferant. Reinbotus, præterquam quod prorsus imperitè dicit: quicquid præter Scripturam est, esse contra illam, nihil ad propositum respondit. Sartorius tanquam fidei Articulum adducit auctoritatem Pighij dicentis: Contra Hæreticos non esse disputandum ex Scriptura. quis non rideat hanc responsionem? deinde tanquam aciem in adversarium educturus, adducit articulos illos Catholicos, S. Scripturæ, ut ipse putat, contrarios. ex hæc enim adducit 1. illud 1. Cor. 3. *Fundamentum aliud nemo potest ponere præter id quod positum est, quod est Christus IESVS.* Catholicos autem dicit ponere aliud fundamentum scilicet Papam. 2. Psal. 119. Verbum DEI dicit Lucernam. Romanam Ecclesiam dicere illud esse obscurum. 3. Sacram Scripturam dicere: legem esse jugum, quod neque nos, neque Patres nostri portare potuimus. Actor. 15. Ecclesiam autem Romanam dicere: legem esse portatu facilem. 4. Scripturam dicere: *Ei qui non operatur sed credit in eum qui justificat impium, fides sua imputatur ad justitiam.* Rom. 4. v. 5. Ecclesiam Romanam proponere: Ei, qui operetur, opus mereri justitiam. 5. Scripturam dicere: *Bibite ex hoc omnes.* Matth. 26. Ecclesiam Romanam dicere: *Bibite soli Sacerdotes.* Titius addit: 1. Scripturam concedere conjugia præbyterorum, Romanenses vetare. 2. Scripturam docere: Christum semel oblatum, unicam ejus oblationem factam. Romanenses negare unicam Christi satisfactionem, concedere plures. 3. Scripturam docere concupiscentiam esse peccatum: Romanenses negare, & plura alia collectivè dicit esse Scripturæ contraria. Sed nullum adfert locum, quo id, vti petiveram probet. Deinde retorsione vitur Sartorius, petitq; ostendi sibi illud Lutheranum dogma, quod Scripturæ adversetur, credo si legisset contradictiones doctrinæ Lutheri & Christi à me in appendice ad nihil ad rem editas, hoc porrò non peteret. Deniq; Sartorius putat, me credere Spiritum Sanctum ita esse affixum folio Papæ, sicut Spiritus familiares annulis. Ego verò id minimè credo. An verò Sartorius aliquem Spiritum familiarem habeat, qualem Lutherus fatetur fuisse eum, quo cum de missa ab-

rogan-

roganda familiariter egit, & de quo, in tomo 1. Jenensi Lutheri, de
 disputatione ejus Lipsiæ cum Ecckio habita, mentio fit, ipse sciet.
 Sed ad citata ejus Scripturæ loca accedamus, videamusq; quàm
 aptè ijs ad rem responderit. Primò certe nihil probat, neque enim
 nos Catholici aliud fundamentum Ecclesiæ Christo æquale & simile,
 præter Christum ponimus; nec huic contrarium est, superædificari
 fundamento lapides alios, licet non æquè, secundarios tamen fun-
 damentales Ordinis Christo longè inferioris. Secundò, minus etiam
 nihilo adfert: nunquid enim idem propheta dicit? Ps. 118. *Revera*
oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tua. & Actor. 8. Eunuchus
 Candacis dicebat: *quomodo possum intelligere, si non aliquis ostende-*
rit mihi. & 2. Petri. 3. apertè dicitur, in Epistolis Pauli esse *quadam*
difficilia intellectu, qua indideli & instabiles depravant, sicut & ceteras
scripturas. plura si desideres Lector, vtiliter de hac materia leges in
 Antidorscheo Joannis Abbatis Etlingensis, &c. in 3. Christum blas-
 phemo calamo mendacem facit, qui jugum suum suave dicit, & o-
 nus leve, deinde ostendit se stupidum aut malitiosum, dum, loco ab
 eo citato, de circumcissione & ceremonialibus legis antiquæ agitur,
 ille verò de 10. præceptis accipit, quod quilibet vel levissimè scientia
 scripturæ tinctus facîle videt. Habes hoc pluribus apud Becanum,
 in analogia veteris & novi testamenti. In 4. falsum impingit Catho-
 licis, quasi illi negent fidei justificationem, quam ex loco citato con-
 cedimus. Falsam deinde consequentiam implicitè ex eodem loco in-
 fert; vult enim inde concludere, quod sola fides justificet, quod in
 illo loco nec dicitur nec inde concluditur; cùm caput illud & ante-
 cedentia legens, facîle videre possit, Apostolum ibi loqui de ceremo-
 nialibus legis antiquæ, quæ ad justificationem internam nihil facie-
 bant. Taceo mille alia scripturæ sacræ loca pro meritis bonorum o-
 perum, quæ superfluum est huc congerere. In 5. quoque loco citato
 frustra sudat Sartorius. Non enim negamus Christum dixisse Disci-
 pulis tunc præsentibus: *bibite ex hoc omnes;* sed plus etiam con-
 cedimus & fâtemur, nempe bibisse ex eo, calice scilicet, omnes illos
 ad quos dicebat *bibite omnes,* quæ verba alius Evangelista sic addu-
 cit: *dividite inter vos.* Nihil ergo dicimus Catholici contra locum
 hunc, Scio libenter Sartorium velle ex hoc loco præceptum trahe-

re; verum hoc opus, hic labor est irritus Lutheranorum, cum Christus verbis illis: *& vos debetis alter alterius lavare pedes*, exemplum enim dicebat idem se dedisse Christus, neque hoc tamen faciunt Lutherani; idem quia præceptum non agnoscunt, quamvis Christus verbo magis præceptivo utatur hic, quam loco priorē. Titius nugas agit: neque enim scriptura, nec Christus permisit contra proprium & liberum votum aliquid agere, adeoque nec Sacerdotibus Vxores ducere, qui liberè voverunt se non ducturos. Neque 2. ex eo, quod Christus semel oblatus in ara Crucis, cum Sanguinis profusione & dissolutione unionis illius, quæ fuit animam inter & corpus, secundò moriturus non sit, nullâ sanæ consecrationis apparentiâ inferri potest, Christum in Missæ Sacrificio, non posse secundò, centies, millies offerri, oblatione incruentâ, quod non tantum traditione & millenis primorum seculorum testimonijs homini sanæ mentis extra dubium existit, contra quæ oggannire nihil prædicantes possunt, nisi proprij cerebri deliramenta, & quæ à Patre diabolo Lutherus familiari usu se hausisse fatetur. Quod de vnica addit Christi satisfactione à Romanensibus negata, non intelligit Titius fidei mysteria; discat, si capax est, quid Catholica de hac re teneat Ecclesia. Docet enim illa, Christi plurima opera fuisse infiniti valoris & singula sufficientia ad totum mundum, imò & plures, si fuissent, liberandos, in quantum autem secundum infinitæ misericordiæ Dei beneplacitum, placuit illa omnia in vnum quasi collecta consummare in ara Crucis per mortem, vnica fuit collectivè, Christi satisfactio, cæteroquin multiplex & absque decreto hoc misericordis Dei, sine mortis salutari complemento, sufficientissima. Dicat contra aliquid si potest Titius. Concupiscentiam ait in scriptura dici peccatum. Stupor est, si sic Dei verbum intelligit, quasi concupiscentia in actu primo & indeliberatus motus peccatum sit; cum S. Iacobus dicat clarè: *Concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum, peccatum verò cum consummatum fuerit, generat mortem*. Tædio lectori sim, si quisquilias hæc Titianas pluribus prosequar. Expecto igitur ad decimam propositionem Prædicantium aliud, ad rem faciens, responsum & progredior ad vndecimum.

Postulatum XI.

Postulaveram undecimo; ut seclusà opinione fallaci & sensu privato, per legitimam consequentiam probarent Lutherani Prædicantes, ab Ecclesia Romana articulum quempiam divina fide decretum, & credendum publicè propositum, qui verbo Dei divinisq; litteris repugnet, idque argumento, quod nec positivè nec negativè solatum est.

Multas hîc & superiori propositione varij Prædicantes loco responsionis calumnias obtrudunt de Pontificibus; hoc quasi, ut adhuc clariùs me explicem, quare Lutherani reiiciant 7. Sacramenta, invocationem & venerationem Sanctorum, missæ Sacrificium, deprecationem pro defunctis, communionem Laicorum, sub vna specie panis tantum, aliâq; modernæ Ecclesiæ Romanæ dogmata conformia scripturæ, antiquissimæ Ecclesiæ Christi, traditionibus, SS. Patrum testimonijs; cum nullum hujusmodi Ecclesiæ nostræ dogma, fidelibus fide divina credendum propositum, probare possint Dei verbo vel expresse & explicitè, vel implicitè contrarium: vnde inferendum remanebat, Lutherum ac Lutheranos Prædicantes, stultè, temerariè impiè recessisse, & fideles abduxisse ac abducere ab Ecclesiæ unitate, ad Hæreses ac periculum æternæ damnationis, quod si non possint in sui defensionem adducere clarum aliquem è Scriptura textum, quod decimo postulato petiveram, ex aliquo saltem textu etsi non expresso nec claro, per legitimam tamen consequentiam id evincant, quo Lutherum suum à turpi apostasia, se verò ab infami Hæresi absolvant; per nihil enim fallaces opiniones, & privati sen-

sus errores, facilius deteguntur, quàm vel per clarum Dei verbum, vel per legitimam ex verbo Dei consequentiam. Hæc mea postulatione, quàm iusta sit, facile videt, qui veritatem amat; ab hac postulatione frustra deflectere conatur Hülsemannus, calumniando Pontifices: frustra Titiùs ad alios remittere, cum qui hoc præstiterint, nulli sint, sed nec esse possint: frustra retorquere Sartorius, cum respondere nequit, si tamen Lutheranas contradictiones desiderat, legat de ijs, die *Nieve Lutherische Hausstaffel*/ quam non ita pridem ijs adornavi. Frustra & imperitè Reinbothus asserere omnes consequentias, qualescunq; scilicet eæ sint, ideò esse contra scripturam, quia præter eam sunt. Frustra Micrelius Keddium ad Augustanam Confessionem remittere, illa enim, præterquam quod multa asserat, nihil autem contra nos probet, etiam nobiscum facit. Quam enim Confessionem Augustanam Micrelius allegat? variatam aut invariata? integram an mutilam? promat quam vult, & ex ea quidquid vult, non abnuo. Duo tamen notari velim ne seducaris Lector. primùm solas ab ea confessione productas scripturarum citationes non statim damnare Catholicos (nam & Diabolus contra Christum scripturam in aciem produxit) nisi simul probet sensum eum, quem è verbis scripturæ elicit, non è proprio cerebro confictum, sed à Spiritu Sancto esse intentum, & conformem primitivæ Ecclesiæ ac consentientibus sanctorum Patrum Interpretationibus: alterum: ut si fidem Micrelius haberi Augustanæ Confessioni vult, ipsemet illi eam adhibeat, vbi illa pro Catholicis clarè loquitur. Illa enim artic. 21. hoc habet. *Hæc summa est doctrina, qua in Ecclesijs nostris traditur, & consentaneam judicamus & Prophetica & Apostolica Scriptura & Catholica Ecclesia, postremò etiam Romana Ecclesia, quantum ex probatis Scriptoribus nota est. Atque idem iudicaturos esse speramus, omnes bonos & doctos viros. Nec enim aspernamur consensum Ecclesiæ Catholicæ, nec nimis nobis ullum novum dogma, & ignotum Sanctæ Ecclesiæ, invehere in Ecclesiam, &c.* ostendat nunc Micrelius Romanam Ecclesiam aliquid tanquam articulum fidei tenere, aut tempore Lutheri tenuisse Dei verbo contrarium vel explicitè, vel implicitè? Augustana sanè confessio, Romanam Ecclesiam quantum ex probatis Scriptoribus nota est, fatetur esse conformem Scripturæ

Prophetica & Apostolica, si enim secundum illam Confessio Augustana conformis est isti Scripturae, & etiam Romanae Ecclesiae, evidenter sequitur etiam Romanam Ecclesiam isti Scripturae esse conformem. nunquam tamen ego concesserim Augustanam Confessionem scripturae Propheticae & Apostolicae ac Ecclesiae Romanae esse conformem. Vbi enim vel ab illis, vel ab illa damnata est missa? reprobata invocatio & cultus Sanctorum? Reliquiarum, imaginumque Sacrarum veneratio? deprecatio pro defunctis? vbi septem Sacramenta rejecta? Iustificatio soli adscripta fidei? verba illa, *bibite ex hoc omnes*, pro praecepto Christi, ad dandam sub utraque specie communionem Laicis, agnita unquam in Ecclesia fuere? vbi Christi in Eucharistia, publica adoratio pro Idololatria habita? vbi explosae indulgentiae? Haec inquam ex Scriptura postulaveram legitima consequentia probari, esse contraria Dei verbo, idque adhuc petere non desisto. Citeriores Hungari propugnant sensum proprium ac privatum, & recte faciunt, quia privatus sensus totum est illorum Ecclesiae fundamentum. Addunt deinde per textum illum: *bibite ex eo omnes*: damnari missam, &c. per locum illum: *Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies*, damnari Invocationem Sanctorum, denique ajunt Scripturam duo tantum loca post mortem assignare, ergo purgatorium tanquam locum aliquem tertium esse contra scripturam. Haec scilicet Praedicantibus sunt familiares consequentiae, tam claudae, ut eodem quo surgunt, vestigio sua sponte corruant, nec erigi unquam sine novo lapsu possint. Consequentiam legitimam petiveram, non spuriam, non claudam, quales haec sunt, millies in terram prostratae. Nunquid enim ideò petiveram eam è scripturis deduci consequentiam, quae non ad nauseam ab alijs tanquam falsa demonstrata sit. Alioqui nullus erit Praedicantibus nugandi, fallendi, seducendi finis. Eam igitur expecto adhuc, & progredior ad duodecimam propositionem.

Postulatum XII.

Postulaveram duodecimò: Ut Prædicantes Lutherani, Lutherana sua dogmata, prout opposita Romano Catholicorum & aliorum dogmatis, speciali quopiam argumento probarent ad salutem consequendam, præ his esse certiora.

Nullibi Stupidius & minus ad rem respondent Prædicantes Lutherani quam hîc. Reinbothus Syllogismum audet formare, sed probet minorem, si vir est. Citeriores Hungari nil nisi Phrases & mendacia ponunt, sed à probandis cautè abstinent, qui sciunt se non posse. Titius etsi tale argumentum se dicat in promptu habere, solam tamen ponit minorem, quam, quia vidit se probare non posse, deinde præterit, meque ad alios remittit, qui æque nihil probant. Sartorius, uti priores, & totus reliquus erroneus Grex, solas positiones & veluti theses pro responsione, loco petiti argumenti dant, nec quicquam probant. Retorquet tamen Sartorius more suo quaestionem, cui jam sæpiùs citra obligationem etiam in propositionum priorum examinatis responsis satisfactum. Coronidis loco Micrelius erit. qui dictam esse causam in dictis ait. fortassè in prima & secunda responsione? qua fatetur, omnium Christianarum sectarum Asseclas, veræ esse insertos Ecclesiæ, eorumque verbi Præcones omnes legitimè à DEO vocatos? sed quæ inde absurda sequantur, ibi Lector invenies. Deinde, quasi propositio mea nihil difficultatis haberet, Lutherana dogmata affirmat apertissimis Scripturæ testimonijs niti, id quod ego affirmari non ignorabam, sed petiveram probari, & adhuc peto. Vide nunc Lector quomodo in Lutheranâ, quam dicunt, fide suâ defendendâ turpiter deficiant Prædicantes tui, quamque securâ, scilicet, ad cœlum te ducant viâ; agat nunc Micrelius, qui miratur Illustrissimum Comitem Truchsesium, ideo à
Luthe-

Luthero ad Catholicæ Ecclesiæ gremium rediisse, quod octo Prædicantes respondere ad duodecim mea postulata non valuisse, agat, inquam, ut quandoquidem nec ille nec 24. alij, quanquam aureos montes promiserint, præter ridiculos tamen mures protulerint nihil, denique Doctiores saltem alij Lutherani verbi Ministri, respondeant aliquid ad rem, vel fidem suam non fidem, sed proprii cerebri figmenta, erroneas opiniones, detestandam perfidiam, non religionem sed impiam rebellionem, non DEI Ecclesiam, sed Synagogam Sathanæ esse fateantur, & una tecum ad ovile Christi redeant, reducantque tot miserè pereuntes animas. ita fiet, ut antiquus Ecclesiæ decor invicta illa olim Germaniæ concordia, amœna pax, & millena fœcundæ pacis commoda postliminio velut ab exilio ad nos redeant; ita fiet ut manum suam, quam in flagella adhuc extentam intentat DEUS, clementissimè retrahat, & in una fide in militante Ecclesia conjunctos, felici transmigracione educat in triumphantem. qui unus mihi propositus finis, ut tibi quoque Amicè Lector, cordi sit, ex corde precor. Viennæ 1655.

Domini Academici.

DUm examen meum, & 12. istæ propositiones typos occupant, rectè ad manus meas advolant: Decas Disputationum Haberkornij: Musæi *verthedigung des vnweglichen grundes*: Micrelij, Judicij Keddiani contra Micrelium iniquitas. Quos tres dum, quâ per temporis angustias, properantibus typis arctatas licuit, pervolvere, novi nihil contra Examen meum & 12. Propositiones solidi allatum invenio, cui editione hac non satisfactum existimem. Risum sanè mihi movit, sed & sapientibus Lutheranis movebit, quod Musæus cum Haberkornio Lutherum albo Beatorum vel Sanctorum inserant; qua potestate, ipsi viderint. Quo fundamento, spurcissima scripta vitaq; Lutheri docent, verùm placeant ista Prædicantibus, quæ merito ingenuis displicent. Micrelius queritur me non stetisse promissis, quòd necdum acceperit *daß versprochenes dortorstuck*/ sed & hoc brevi habebit. Modestiam quoque suam commendat, seque ait à calumnijs abstinere, quando

nulum nominando, ita calumniatur omnes, ut excludat Catholicorum neminem, nemini parcat, tanto nequior quanto pluribus injuriam facit. Hoc interim fraudis textit hic ministrorum ternio, ut simplicibus persuadeant, hoc vnum me per sophismata agere, ut scripturæ arma adversarijs extorqueam & abducam alio; verum quam falso vtrumq; asserant responsiones meæ nunc fusius ad examen & 12. Propositiones recusæ, sapienti facile aperiet. Cum enim in omnibus particularibus deformationis Lutheranae, Calvinianæ, &c. controversijs, velut necessaria fundamenta involvantur hæ Quæstiones: Penes quem & vnde petendus sit infallibilis scripturæ sensus, & ut infallibilem reformandi auctoritatem doceat, qui se reformatorem, ejus quod invenit, jactat. Meritò hæc ante omnia & ante particulares controversias, quas Reformatores isti, scilicet, suscitaverunt, dissolvenda proposita sunt. Cum enim de solius vnius alicujus Ecclesiæ veritate absoluta (ex qua & altera comparativa veritas necessario posse inferri debet) argumentis probandâ agitur, utique argumentum hoc, ut ostendi supra, proprium esse debet, Ecclesiæ illi quam quis solam esse veram asserit. Quod autem in hujusmodi probatorijs argumentis, minorem quoque probare se paratos ostendant, negent autem id fieri posse nisi descendant ad controversias particulares, ideo solum dicunt, quia tangi Prædicantes suum vlcus non sustinent, cum sanari non cupiant: Vnde enim cum familia viverent? Quando namque se reformasse Ecclesiam dicunt, eam prius probent, necesse est errasse aut errare potuisse: probent deinde ad reformandi munus se legitime vocatos, munus administrandi Sacramenta, docendi, &c. sibi legitime commissum: se ritè in hoc succedere Apostolis: apud se solos esse legitimum Dei Verbum ejusque sanam interpretationem, &c. ista enim omnia, uti præsupponenda sunt antè quam ad factæ vel faciendæ reformationis particulares controversias descendatur, ita & probanda sunt, ac proprijs quidem merito argumentis, quæ demonstrantur talia esse, ut adversarij, ijs uti æquè non possint, Hoc si possunt

quare

quare non faciunt Prædicantes ? sed non teneri se dicunt. Quare igitur Lutherus tom. 2. Jenens. fol. 441. p. 1. Item. tom. 5. Jenens. fol. 492. 492. Tom. 1. Witt. in primum caput ad Galat. fol. 7. p. 2. Hæc ante omnia probari ab Anabaptistis & Sacramentarijs voluit ? Sed sapius dictis inhæreo. Legant eruditi mea ad examen & 12. postulata. reddita Prædicantibus responsa, & sanâ mente dijudicent. De Becano & Bellarmino solidè refutatis, quod falsò gloriantur Prædicantes, non miror ; quia solens faciunt. Quam autem frigide id fecerint, ego non dixerim, quia facilè eruditus lector videbit, si infelices refutatores istos, cum ipso Bellarmino, Becano ejusque refutato antibecano contulerit. Quod Micrelius ex S. Catharina Senensi & S. Brigitta, &c. adfert, ad corruptos istorum temporum mores pertinet, fidem non concernit. Et quando Ecclesiam cœorum fidelium sub Christi Vicario, &c. dicimus, qua fronte inferre audent, à nobis excludi & reijci Christum à Capite primariò Ecclesiæ ? sed ista satis. Ubi ostenderint Prædicantes se aliquid solidi contra me attulisse, quod me præterierit, hoc iterum peto, vt alijs omissis breviter ostendant, polliceor, breviter & dilucide me respondurum, si vita suppetat.

Habetis Paranesin DD. Academici, in qua reduto velut Sipario, cassos Ministrorum vestrorum pro Lutheranismò conatus detexi, qui causam malam quanto suis Scriptis fecerint peiorem facile videbitis. Adde nunc Compendio in Vestri gratiam Eruditi cujusdam viri Enthymema, de impossibili Lutheranorum Pœnitentia, adeoq; & salute ; quod Enthymema quam imperite & infeliciter, Verbi minister famosus ex vicino Regno solvere per impossibilia nequidquam laboraverit, non pigeat legere, & quod ad vitam æternam profuturum est discere.